

**LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835 4, 7, 8,
9, 11, 12, 13, 17, 37, 38, 41¹, 42, 42¹, 43, 45, 45¹, 45², 46, 47¹, 49, 50, 51, 52, 53, 53¹, 54, 56, 57,
58, 62, 63, 64, 66, 68, 69, 70, 70¹, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 4, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 17, 37, 38, 41¹, 42, 42¹, 43, 45, 45¹, 45², 46, 47¹, 49, 50, 51, 52, 53, 53¹, 54, 56, 57, 58, 62, 63, 64, 66, 68, 69, 70, 70¹, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant pagerinti verslo sąlygas, skatinti bendrovių plėtrą, užtikrinti suinteresuotųjų asmenų bendrovėje teises, taip pat siekiant didinti Lietuvos, kaip verslui palankios jurisdikcijos patrauklumą, panaikinant esamas reguliacinės aplinkos kliūtis bei sudarant palankias sąlygas investicijų pritraukimui.

Įstatymo projekto tikslas – skatinti kapitalo rinkos plėtrą, sudarant galimybes bendrovėms, išskyrus akcines bendroves, kurių akcijomis leista prekiauti, mažų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI) augimo rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje, pritraukti investicijų ir skatinti augimą pritraukiant kapitalą vertybinių popierių viešojoje rinkoje. Įstatymo projektu siekiama sudaryti sąlygas akcininkams išsaugoti bendrovės kontrolę išleidžiant naujas akcijas arba išleistas bendrovės akcijas konvertuojant į akcijas, suteikiančias daugiau nei vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime, kartu užtikrinant skaidrumą ir kitų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

Įstatymo projektu į nacionalinę teisę perkeliama 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2024/2810 dėl daugiabalsės akcijas apimančių akcijų struktūrų bendrovėse, kurios siekia įtraukti savo akcijas į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje nuostatos (toliau – Daugiabalsių akcijų direktyva, Direktyva).

Įstatymo projektas atitinka Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 98 ir 99 punktus dėl kapitalo rinkos modernizavimo ir Lietuvos įmonių teisės aktų peržiūros siekiant konsoliduoti kapitalo rinką su Baltijos šalių rinkomis bei integruotis į bendrą Europos Sąjungos (toliau – ES) kapitalo rinkų sąjungą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Įmonių politikos grupės (vadovas Vaidotas Rudokas, vaidotas.rudokas@eimin.lt, tel. +370 640 92 443) (vyresnysis patarėjas Jaunius Petrauskas, jaunius.petrauskas@eimin.lt, tel. +370 658 89 106) patarėja Rūta Steckienė, ruta.steckiene@eimin.lt, tel. +370 640 92511, patarėja Asta Nareckaitė, asta.nareckaite@eimin.lt, tel. +370 667 66 581.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

3.1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo (toliau – ABĮ) 40 straipsnio 3 ir 4 dalies nuostatomis, akcijos pagal suteikiamas teises skirstomos į klases ir skirtingų klasių suteikiamos teisės turi būti nurodytos bendrovės įstatuose. ABĮ 42 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad bendrovės visos paprastosios akcijos suteikia balso teisę. Bendrovė taip pat gali išleisti skirtingų klasių privilegijuotąsias akcijas. Privilegijuotosios akcijos be balso teisės negali sudaryti daugiau kaip 1/2 įstatinio kapitalo dalies. Pažymėtina, kad vadovaujantis ABĮ 20 straipsnio 1 dalies 7 ir 8 punktais, visuotinis akcininkų susirinkimas ir dabar nustato bendrovės išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominalią vertę ir minimalią emisijos kainą, taip pat priima sprendimą konvertuoti vienos klasės akcijas į kitos. Tačiau galimybė išleisti atskiros klasės paprastąsias akcijas, suteikiančias daugiau nei vieną balsą (toliau – daugiabalsės akcijos) ABĮ nėra

įtvirtinta, todėl šio reguliavimo įtvirtinimas laikytinas svarbiu žingsniu stiprinant bendrovių, ypač MVĮ potencialą ieškoti naujų investicijų ir plėstis kartu sudarant galimybę išlaikyti svarbiausių sprendimų priėmimo kontrolę šias bendroves kontroliuojantiems akcininkams.

3.2. ABĮ vartojami iki 2024 m. sausio 1 d. naujos redakcijos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo (toliau – VIIĮ) įsigaliojimo vartoti terminai „Juridinių asmenų registras“, „Juridinių asmenų registro tvarkytojas“, „Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojas“.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

4.1. Dėl galimybės išleisti daugiabalses akcijas (17, 42 straipsniai)

Daugiabalsių akcijų direktyva priimta siekiant įtvirtinti galimybę bendrovėms, kurios neturi akcijų, įtrauktų į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje arba reguliuojamoje rinkoje, ir siekia savo akcijas įtraukti į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje, įskaitant MVĮ augimo rinką, nustatyti daugiabalses akcijas apimančių akcijų struktūras.

Siūlomas reguliavimas papildytų ABĮ įtvirtintą finansinių priemonių įvairovę ir taip pat atvertų daugiau galimybių pačioms bendrovėms. Be kita ko, siūlomas reguliavimas padėtų apsaugoti esamų akcininkų interesus, padėtų užtikrinti bendrovių akcijų valdymo kontrolę leidžiant bendrovėms efektyviau valdyti savo kapitalo struktūrą.

Bendrovės akcijų kontrolės esminio mažėjimo ar netekimo rizika yra viena iš priežasčių, dėl kurių steigėjai ir pagrindiniai akcininkai atsisako kapitalo pritraukimo viešosiose rinkose. Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti galimybę bendrovėms išleisti paprastąsias akcijas, suteikiančias daugiau nei vieną balsą. Siūloma, kad tokias akcijas galėtų turėti bendrovė, išskyrus akcinę bendrovę, kurios akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, MVĮ augimo rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje. Šios akcijos galėtų būti išleidžiamos kaip nauja akcijų emisija arba bendrovės išleistos paprastosios akcijos galėtų būti į jas konvertuojamos. Siekiant sudaryti galimybę pasinaudoti daugiabalsėmis akcijomis bei pasiekti Įstatymo projektu siekiamų tikslų, bendrovėje turėtų būti bent kelios skirtingos akcijų klasės ir tokios skirtingos klasės turi suteikti skirtingą balsų skaičių. Išleidusios daugiabalses akcijas, taip pat konvertavusios bendrovės išleistos paprastąsias akcijas į daugiabalses akcijas, bendrovės galės siekti, kad jų akcijomis būtų prekiaujama viešai.

Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projektu siūlomu reguliavimu siekiama sudaryti galimybes išleisti daugiabalses akcijas nesusietina su šiuo metu ABĮ 17 straipsnio 2 dalyje įtvirtintu balsavimo teisių skirtumu, kai bendrovė yra išleidusi skirtingos nominalios vertės akcijas. Siūloma, kad bendrovės išleistos paprastosios daugiabalsės akcijos suteiktų bendrovės įstatuose nurodytą balsų skaičių.

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į tai, kad Daugiabalsių akcijų direktyva siekiama skatinti bendroves (visų pirma MVĮ) pritraukti lėšų viešojoje rinkoje, Direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad bendrovės kurios akcijos dar nėra įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje arba daugiašalėje prekybos sistemoje, turėtų teisę nustatyti daugiabalses akcijas apimančią akcijų struktūrą tam, kad jos galėtų būti įtrauktos į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje. Todėl Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 42 straipsnį siūloma papildyti 2¹ dalimi nustatant, kad daugiabalses akcijas galėtų išleisti bendrovė, išskyrus akcinę bendrovę, kurios akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, MVĮ augimo rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje. Atkreiptinas dėmesys, kad tais atvejais, kai bus siekiama keisti jau išleistų daugiabalsių akcijų struktūrą, vadovaujantis Direktyvos 3 straipsnio 5 dalimi, Įstatymo projektu siūloma, kad toks sprendimas taip pat galės būti priimamas tik bendrovėse, kurių akcijomis nėra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, MVĮ augimo rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje. Taigi, visi sprendimai, susiję su daugiabalsių akcijų išleidimu, šių akcijų skaičiaus ar jų suteikiamų balsų skaičiaus keitimu, bendrovėje turėtų būti priimti iki sprendimo siekti, kad bendrovės akcijomis būtų prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, MVĮ augimo rinkoje ar

daugiašalėje prekybos sistemoje. Tokiu būdu būtų užtikrinama, kad potencialūs smulkieji investuotojai būtų tinkamai informuoti apie daugiabalsių akcijų išleidimą ir šių akcijų dalį kapitale dar prieš įsigydami šios bendrovės akcijas viešojoje rinkoje.

Sprendimą išleisti daugiabalses akcijas arba jau išleistas bendrovės paprastas akcijas konvertuoti į daugiabalses akcijas įprastai priimtų visuotinis akcininkų susirinkimas. Šiuo aspektu pokyčių reguliavime nėra, nes ir pagal šiuo metu įtvirtintą reguliavimą sprendimą nustatyti bendrovės išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominalią vertę ir minimalią emisijos, taip pat sprendimą konvertuoti vienos klasės akcijas į kitos priima visuotinis akcininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma, kuri negali būti mažesnė kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų. Tuo atveju, kai bendrovėje yra kelių klasių akcijos, šiam sprendimui balsuodami atskirai turi pritarti kiekvienos klasės akcijų savininkai. Bendrovės, kuri jau turi daugiabalsių akcijų, visuotinis akcininkų susirinkimas, be kita ko, galėtų priimti sprendimą dėl daugiabalsių akcijų klasės keitimo. Siūloma, kad šis sprendimas turėtų būti priimamas ta pačia visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma, kaip ir sprendimas jas išleisti ar konvertuoti paprastas bendrovės akcijas į daugiabalses akcijas. Tokiam sprendimui taip pat balsuodami atskirai turėtų pritarti kiekvienos klasės akcijų savininkai.

Pažymėtina, kad sprendimas išleisti naujas daugiabalses akcijas būtų priimamas didinant bendrovės įstatinį kapitalą. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 19, 20, 24, 26, 26¹, 26², 28, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 42, 45¹, 45², 46¹, 49, 51, 52, 53¹, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60¹, 74, 76, 77 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42¹ straipsniu įstatymą (įsigalioja 2026 m. liepos 1 d.), ABĮ visuotiniam akcininkų susirinkimui įtvirtinama galimybė deleguoti teisę valdybai (jei valdyba nesudaroma – bendrovės vadovui) priimti sprendimą padidinti bendrovės įstatinį kapitalą, išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis (kai išleidžiamos konvertuojamos obligacijos). Taigi, ši galimybė būtų taikoma ir daugiabalsių akcijų išleidimo atveju, jeigu tokį sprendimą deleguoti teisę valdymo organui spręsti dėl daugiabalsių akcijų išleidimo priimtų visuotinis akcininkų susirinkimas.

Išleidžiant naujas bendrovės akcijas didinant bendrovės įstatinį kapitalą arba konvertuojant jau išleistas bendrovės akcijas turi būti tvirtinami ir bendrovės įstatų pakeitimai, juose nurodant ne tik pasikeitusį bendrovės įstatinio kapitalo dydį, tačiau ir akcijų skaičių, taip pat jų skaičių pagal klases, nominalią vertę ir bendrovės skirtingų klasių akcijų suteikiamas teises.

Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas suteikti galimybę išleisti bendrovės akcijas, suteikiančias daugiau nei vieną balsą, yra svarbus investicijų pritraukimui. Daugiabalsių akcijų direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad valstybės narės gali nustatyti, kad daugiabalsių akcijų suteikiamomis išplėstinėmis balsavimo teisėmis gali būti naudojamosi su sąlyga, kad bendrovės akcijos yra įtrauktos į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad siūlomas reguliavimas turėtų suteikti naujų galimybių ir toms bendrovėms, kurios neturi (arba šiuo metu dar neturi) ketinimo savo akcijomis prekiauti reguliuojamoje rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje. Nemažai aukštą pridėtinę vertę turinčių bendrovių didžiausius savo investuotojus pritraukia ne reguliuojamoje rinkoje ar prekiaujant akcijomis daugiašalėje prekybos sistemoje, o kapitalą pritraukdamos kitais būdais (rizikos kapitalo fondai, verslo angelai ir kt.). Visgi, net ir tokiais atvejais, steigėjai, siekdami išlaikyti aukštą pridėtinę vertę kuriančios bendrovės generuojamos idėjos kryptį, turi lūkestį išlaikyti bendrovės kontrolę. Siekiant skatinti jaunus verslus ieškoti galimybių drąsiau pritraukti naujas investicijas, Įstatymo projektu siūloma neapriboti atvejų ar neįtvirtinti sąlygų, kad daugiabalsėmis akcijomis būtų galima naudotis tik tuo atveju, kai kitomis bendrovės akcijomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje, todėl šiuo aspektu Daugiabalsių akcijų direktyvoje numatyta galimybė riboti taikymą nesinaudojama.

Pažymėtina, kad siūlymas įtvirtinti galimybę išleisti daugiabalses akcijas turi būti subalansuotas kontroliuojančių bendrovės akcininkų ir mažesnes balsavimo teises turinčių akcininkų atžvilgiu bei nesudaryti prielaidų, kad kontroliuojantys akcininkai gautų išskirtinės asmeninės naudos. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projektu siūloma pasirinkti vieną iš Daugiabalsių

akcijų direktyvos 4 straipsnio 1 dalies b papunktyje numatytų apsaugos priemonių apribojant bendrovės daugiabalsių akcijų poveikį sprendimų priėmimui visuotiniame akcininkų susirinkime, t. y. riboti bendrovės daugiabalsių akcijų suteikiamų balsų skaičių. Daugiabalsių akcijų direktyvos 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje numatyta, kad daugiabalsių akcijų poveikis sprendimų priėmimo procesui gali būti ribojamas nustatant daugiabalsių akcijų suteikiamų balsų skaičiaus ir mažiausiai balsavimo teisių suteikiančių akcijų suteikiamų balsų skaičiaus didžiausią santykį. ABĮ 17 straipsnio 2 dalyje šiuo metu įtvirtinta, kad jeigu visos bendrovės akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra vienodos nominalios vertės, kiekviena akcija visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia po vieną balsą. Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti, kad viena daugiabalsė akcija gali suteikti ne daugiau kaip 10 (dešimt) balsų, t. y. lyginant su mažiausiai balsų suteikiančiomis paprastosiomis akcijomis, daugiabalsių akcijų suteikiami balsai (jų santykis lyginant su paprastosiomis akcijomis, suteikiančiomis vieną balsą) negali viršyti dešimties kartų. Įtvirtinus siūlomą reguliavimą bendrovėms bus sudaryta galimybė išleisti daugiabalses akcijas, kurių kiekviena suteiktų daugiau nei vieną balsą, tačiau ne daugiau kaip 10 balsų. Toks daugiabalsių akcijų suteikiamų balsų skaičiaus ribojimas laikytinas subalansuotu ir nustatytas ne vienoje ES valstybėje narėje, kurios jau yra įtvirtinusios galimybę išleisti daugiabalses akcijas – Danijoje, Vokietijoje, Vengrijoje, Italijoje, Švedijoje. Tose valstybėse narėse, kuriose iki Daugiabalsių akcijų direktyvos priėmimo, daugiabalsių akcijų reguliavimas buvo įtvirtintas, nenumačius ribojimo dėl šių akcijų suteikiamų balsų skaičiaus nacionaliniuose įstatymuose, toks daugiabalsių akcijų suteikiamų balsų santykis lyginant su mažiausią balsų skaičių suteikiančiomis akcijomis yra įprastai taikomas praktikoje.

Siekiant apsaugoti daugiabalsių akcijų neturinčių bendrovės akcininkų interesus, svarbu įvertinti siūlomo reguliavimo sudaryti galimybę išleisti ir turėti daugiabalses akcijas tikslą. Tokia galimybė yra svarbi akcininkams (paprastai steigėjams), kurie nori išlaikyti bendrovės akcijų kontrolę priimant svarbiausius sprendimus bendrovėje ir kartu sudaryti galimybes bendrovei augti pritraukiant naujų investicijų. Atsižvelgiant į tai, reguliavimas turi užtikrinti šią galimybę tol, kol šie asmenys yra bendrovės akcininkai. Tuo atveju, kai daugiabalsės akcijos perleidžiamos, asmenys, kuriems šios akcijos atitenka, turėtų turėti tokį patį statusą, kaip ir kiti bendrovės akcininkai. Visgi atvejais, kai kontroliuojančio akcininko turėtos akcijos pereina kitiems asmenims paveldėjimo būdu, turėtų būti sudaroma galimybė šiems asmenims išlaikyti daugiabalses akcijas. Taip būtų apsaugomi paveldėtojo interesai išlaikyti bendrovės akcijų kontrolę ir tokiu būdu būtų sudarytos sąlygos pvz. šeimos nedidelėms bendrovėms nuosekliai augti, tačiau kartu išlaikyti jos akcijų kontrolę. Pažymėtina, kad šios papildomos akcininkų neturinčių daugiabalsių akcijų interesų apsaugos priemonės nėra įtvirtintos Daugiabalsių akcijų direktyvoje kaip privalomos įgyvendinti nacionalinėje teisėje, tačiau vadovaujantis šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalies nuostatomis, valstybės narės gali numatyti papildomas apsaugos priemones, kad užtikrintų tinkamą daugiabalsių akcijų neturinčių akcininkų interesų apsaugą. Tokios apsaugos priemonės visų pirma, gali apimti nuostatas, kuriomis siekiama užkirsti kelią daugiabalsių akcijų suteikiamoms išplėstinėms teisėms galioti po to, kai tos akcijos yra perduodamos trečiosioms šalims arba, kai pradinis tų daugiabalsių akcijų savininkas tampa neveiksnius arba išsina į pensiją (su perleidimu susijusi laikinojo galiojimo nuostata), taip pat kitus numatytus atvejus.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekte nėra numatomas reikalavimas daugiabalsių akcijų suteikiamų balsavimo teisių galiojimo pabaigos privalomai sieti akcininko išėjimo į pensiją atveju. Atkreiptinas dėmesys, kad senatvės pensija yra socialinio draudimo srities kategorija, kuri nesusijusi su akcininko statuso praradimu ar nuosavybės teisės ribojimais. Be kita ko, jo teisės bendrovėje kyla iš nuosavybės, o ne jo profesinės ar kitos ekonominės veiklos bendrovėje. Visgi Įstatymo projektu siūloma sudaryti galimybę pačioms bendrovėms apsispręsti dėl papildomų nei Įstatymo projekte siūlomų nustatyti daugiabalsių akcijų neturinčių akcininkų interesus užtikrinančių priemonių, tai nustatant bendrovės įstatuose, tokiu būdu užtikrinant reguliavimo lankstumą ir proporcingumą. Tai galėtų būti su perleidimu, terminu ar konkrečiu įvykiu susijusios laikinojo galiojimo apsaugos priemonės. Tokiu būdu bendrovėms būtų užtikrinamos galimybės

pasinaudoti Daugiabalsių akcijų direktyvos 4 straipsnio 2 dalies numatytais (siūlomomis) papildomomis apsaugos priemonėmis. Galimybė bendrovėms pačioms nusistatyti tinkamiausius ir aktualiausius akcininkų apsaugos elementus laikytina racionalia ir pagrįsta dėl skirtingos bendrovių veiklos specifikos, akcininkų struktūros, jų įsitraukimo ir verslo modelio.

Skaidrumas yra vienas iš pagrindinių bendrovės patikimumo principų, sudarantis pagrindą tvariam ir nuosekliam jos augimui, investuotojų pasitikėjimui. Siekiant skaidrumo, bendrovės turėtų laiku ir tinkamai atskleisti informaciją, susijusią su daugiabalsių akcijų išleidimu. Įgyvendinant Daugiabalsių akcijų direktyvos 5 straipsnio nuostatas, Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti, kad bendrovė, išleidusi daugiabalsių akcijų ir ketinanti savo akcijas įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, MVĮ augimo rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje, rengdama prospektą, ES augimo prospektą arba informacinį dokumentą, paskelbtų Įstatymo projekte nurodytą informaciją, susijusią su bendrovės išleistomis akcijomis, jų suteikiamomis teisėmis, jų apribojimais ir šių akcijų, suteikiančių daugiau kaip 5 procentus balsų, savininkus. Tuo atveju, kai bendrovės akcijomis jau yra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, MVĮ augimo rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje ir prospekte, ES augimo prospekte ar informaciniame dokumente pateikta informacija, susijusi su daugiabalsėmis akcijomis pasikeičia, tokia informacija turėtų būti pateikta pagal Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymą rengiamame metinių finansinių ataskaitų rinkinyje.

Pažymėtina, kad nuostatas dėl bendrovės, išleidusios daugiabalses akcijas ir ketinančios savo akcijas įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, MVĮ augimo rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje informacijos, susijusios su daugiabalsėmis akcijomis, atskleidimo siūloma įtvirtinti baigiamosiose nuostatose. Prospekto, taip pat ES augimo prospekto turinys įtvirtintas 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2017/1129 dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi viešai arba įtraukiami į prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašą, ir kuriuo panaikinama Direktyva 2003/71/EB su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1129. Informacinis dokumentas – priežiūros institucijos nustatyto turinio dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie viešai siūlomus vertybinius popierius ir jų emitentą. Informacinio dokumento turinys įtvirtintas Lietuvos banko valdybos 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 03-173 patvirtintame Informacinio dokumento, privalomo rengti viešai išleidžiant vidutinio dydžio emisijas ir sudarant vidutinio dydžio sutelktinio finansavimo sandorius, rengimo reikalavimų apraše. Taigi, dokumentų, kuriems taikomi atskleidimo reikalavimai vadovaujantis Daugiabalsių akcijų direktyva, turinys įtvirtintas tiek ES tiesioginio taikymo teisės aktuose, tiek nacionaliniuose poįstatyminiuose teisės aktuose. Todėl manytina, kad šių nuostatų įtvirtinimas Įstatymo projekto, įtvirtinančio galimybes bendrovėms pasinaudoti teise išleisti daugiabalses akcijas, baigiamosiose nuostatose, laikytinas tinkamiausiu dėl reguliavimo nuoseklumo, šių nuostatų aiškumo ir taikymo efektyvumo.

Direktyvos 6 straipsniu įtvirtintos nuostatos dėl į nacionalinę valstybių narių teisę perkelti reguliavimo veiksmingumo ir galimos Direktyvos nuostatų peržiūros. ES valstybės narės įpareigosotos iki 2027 m. gruodžio 5 d. atskleisti informaciją (parengiant ataskaitą) Europos Komisijai dėl daugiabalses akcijas apimančių akcijų struktūrą nustatančių bendrovių, kurių akcijos į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje ir reguliuojamoje rinkoje buvo įtrauktos 2026 m. gruodžio 4 d. arba anksčiau skaičių (Lietuvai neaktualu, kadangi toks reguliavimas iki šios Direktyvos įgyvendinimo nebuvo įtvirtintas) ir daugiabalses akcijas apimančią akcijų struktūrą nustačiusių bendrovių, kurių akcijos į prekybą kiekvienoje daugiašalėje prekybos sistemoje ir reguliuojamoje rinkoje buvo įtrauktos po 2026 m. gruodžio 4 d., skaičių ir sektorių, kuriame šios bendrovės veikė bei atitinkamą kapitalizaciją įtraukimo į prekybą metu.

Direktyvos 6 straipsnio c punkte taip pat įtvirtinta, kad, tais atvejais, kai valstybė narė tokią informaciją turi, savo ataskaitoje Europos Komisijai ji turėtų atskleisti investuotojų apsaugos priemones, kurias aukščiau nurodytos bendrovės taiko daugiabalses akcijas apimančių struktūrų atžvilgiu.

Pažymėtina, kad Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti, kad investuotojų apsaugos priemonės

bendrovės, išleidamos ar jau išleidusios daugiabalses akcijas, turės teisę numatyti savo įstatuose. Vadovaujantis ABI įtvirtintu reguliavimu, pakeisti bendrovės įstatai įsigalioja nuo jų įregistravimo juridinių asmenų registre. Tačiau svarbu pažymėti, kad informacija apie bendrovės įstatuose numatytos investuotojų apsaugos priemonės atskirai nėra kaupiama. Įpareigojimas atskirai kaupti tokią informaciją arba duomenis sukeltų papildomą administracinę naštą tiek registruui ar kitai institucijai, tiek pačioms bendrovėms dėl įpareigojimo tokią informaciją papildomai teikti, nors Direktyvos nuostatos nereikalauja tokio centralizuoto minėtos informacijos kaupimo. Todėl įgyvendinant Direktyvos nuostatas, Įstatymo projektu ši nuostata neperkeliamą, siekiant išvengti papildomos administracinės naštos tiek registruui ar kitoms institucijoms, tiek bendrovėms.

Įstatymo projektu siūlomų ABI 78 straipsnio 3 ir 6 dalių nuostatų turinys susijęs su finansinių priemonių prekybos infrastruktūra, tačiau pagal savo esmę reguliuoja bendrovės daugiabalsių akcijų teisinį režimą ir emitento pareigas, todėl, siekiant sistemiškumo, nuostatos dėstomos ABI.

4.2. Dėl Akcinių bendrovių įstatyme vartojamų terminų pakeitimų

Atsižvelgiant į VIIIVĮ nuostatas, kuriuo be kita ko, buvo patikslintos su atitinkamais subjektais susijusios sąvokos pagal jų atliekamas funkcijas, Įstatymo projektu siūloma tikslinti šiame įstatyme vartojamus terminus – vietoj „Juridinių asmenų registras“ vartoti „Juridinių asmenų registro informacinė sistema“, taip pat pagal VIIIVĮ 26 straipsnio 4 dalį vietoj „Juridinių asmenų registro tvarkytojas“ vartoti „Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojas“, vietoj „Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojas“ vartoti „Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos duomenų tvarkytojas“.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekte siūlomi pakeitimai yra susiję su verslo galimybių gerinimu, verslo skatinimu, jo plėtra. Siūlomi pakeitimai sudarys galimybes bei prielaidas bendrovių, ypač MVI akcininkams ieškoti būtų plėtoti verslą, ieškoti naujų investicijų bei svarstyti galimybes šių bendrovių vertybinių popierių įtraukimui į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje, MVI augumo rinkoje ar reguliuojamoje rinkoje. Priėmus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus bus ne tik skatinimas verslas bei jo plėtra, bet ir didinamas Lietuvos, kaip verslui palankios jurisdikcijos, konkurencingumas.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Įstatymo projekte siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas

įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir atitinka ES dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Iki Įstatymo projekte nustatyto termino turės būti priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimai.

13. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas

Biudžeto lėšų prireiks Juridinių asmenų registro informacinės sistemos programinių priemonių pakeitimams, susijusiems su Įstatymo projekte numatytais pakeitimais dėl galimybės išleisti daugiabalses akcijas, kurių darbams preliminariniu vertinimu reikės 25 000 eurų (be PVM). Lėšas numato skirti Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: „daugiabalsės akcijos“, „daugiau nei vienas balsas“, „Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojas“, „Juridinių asmenų registro informacinė sistema“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
